

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.515/2018/6.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: . Katona Sándor a tanács elnöke, Dr.
Feleky István előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes bíró
Az eljárás helye:
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2018. november 7.
Az ügy tárgya: embercsempészás büntette és más
bűncselekmények
Terhelt(ek): ... és társai
Első fok: Járásbíróság 5.B.818/2016/116., ítélet, 2017.
április 28., tárgyalás
Másodfok: Törvényszék 18.Bf.424/2017/33., ítélet, 2017.
november 29., nyilvános ülés
Harmadfok: -
Az indítvány előterjesztője: ... IV. rendű terhelt, ... VI. rendű
terhelt védője
Az indítvány iránya: terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria az embercsempészás büntette miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben a ... IV. rendű terhelt által védője útján és ... VI. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványokat elbírálva a Debreceni Járásbíróság 5.B.818/2016/116. számú ítéletét és a Debreceni Törvényszék mint másodfokú bíróság 18.Bf.424/2017/33. számú ítéletét ... IV. rendű és ... VI. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

- [1] I. A Debreceni Járásbíróság a 2017. április 28. napján tartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 5.B.818/2016/116. számú ítéletével:
- [2] ... IV. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 1 rendbeli társtettesként, folytatólagosan, bünszervezetben elkövetett embercsempészás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012.

évi C. törvény (Btk.) 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és b) pont]. Ezért őt (helyesen halmazati büntetésül) 2 év fegyházbüntetésre (helyesen: fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre), 2 év közügyektől eltiltásra, 1 év 6 hónap közúti járművezetéstől eltiltásra és 200 napi tétel - napi tételenként 1.100 forint, összesen 220.000 forint - pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett továbbá a pénzbüntetés esetleges átváltoztatásáról, vagyonek Kobzása elrendeléséről, az előzetes fogvatartás beszámításáról és a bűnügyi költségről.

- [3] ... VI. rendű terhelte bűnösnek mondta ki 1 rendbeli tártstettesként, folytatólagosan, bünszervezetben elkövetett embercsempészs bűntettében [Btk. 353. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és b) pont]. Ezért őt (helyesen halmazati büntetésül) 3 év fegyházbüntetésre (helyesen: fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre), 3 év közügyektől eltiltásra, 1 év 6 hónap közúti járművezetéstől eltiltásra és 200 napi tétel - napi tételenként 1.100 forint, összesen 220.000 forint - pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett továbbá a pénzbüntetés esetleges átváltoztatásáról és a bűnügyi költségtől.
- [4] Az elsőfokú bíróság rendelkezett még a lefoglalt bűnjelkekről.
- [5] A kétirányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Debreceni Törvényszék a 2017. november 29. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 18.Bf.424/2017/33. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta: mellőzte a bűncselekmény megnevezéséből az 1 rendbeliségre és a bünszervezetben elkövetésre utalást, a büntetést a IV. rendű és VI. rendű terhelte tekintetében bünszervezetben elkövetővel szemben tekintette kiszabottnak, a IV. rendű terhelte tekintetében korrigálta a vagyonek Kobzására vonatkozó rendelkezést, a VI. rendű terhelte szemben vagyonek Kobzást rendelt el és korrigálta a bűnügyi költség összegét. Egyebekben a IV. rendű és VI. rend terhelte tekintetében helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.
- [6] Az elsőfokú bíróság által megállapított (elsőfokú ítélet 9-18. oldal), s a másodfokú bíróság részéről kiegészített és helyesbített (másodfokú ítélet 14-15. oldal) történeti tényállás lényege:
- [7] A Kúria előrebocsátja, hogy a Legfelsőbb Bíróság, illetőleg a Kúria felülvizsgálati ügyekben folytatott gyakorlata a tényálláshoz kötöttség ténybeli terjedelmét a támadott ügydöntő határozat szó szoros értelmében vett tényállást megállapító részében foglalt tényeknél tágabbnak tekinti. A tényállás az ítélet egészében és tartalmilag vizsgálendő: ezért a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a jogerős határozat indokolása bármely részében szereplő minden ténymegállapítást, amely az elbírált bűncselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős (EBH 2013.B.2. indokolás, BH 2015.216.I., BH+ 2014.9.388.I., BH 2015.216.I., BH 2013.237., BH 2013.53., BH 2006.392.). Ennek megfelelően a tényálláshoz tartoznak az indokolásban írt, de tartalmilag tényeket rögzítő részek is (BH 2015.216.I.).
- [8] Az I-IX. rendű terheltek 2014 október és 2015. február 24. napja között bünszervezet tagjaiként, vagyoni haszonszerzés érdekében közreműködtek abban, hogy a schengeni övezetbe beutazásra és ottani tartózkodásra jogosító úti okmányokkal - valamennyi terhelte által tudottan - nem rendelkező, Magyarországra illegálisan bejutott koszovói migránsok ország 1-be, s végcélként **ország 2-be** továbbjussanak.
- [9] A szlovén IX. rendű terhelte feladata volt a migránsok szerb-magyar államhatáron át Magyarországra bejuttatása (becsempészs). A migránsok továbbszállítását (kicsempészsését) a szlovén IX. rendű és a koszovói I. rendű terhelte szervezte egymással egyeztetve. Az I. rendű terhelte koordinálta, összehangolta és irányította a bünszervezetet (másodfokú ítélet 21. oldal 3. bekezdés).
- [10] A Magyarországra bejuttatott migránsok az I. rendű terhelten keresztül vették fel a kapcsolatot a bünszervezettel, illetve a bünszervezet további tagjai I. rendű terhelthez irányították őket, az I. rendű terhelten keresztül folyt az út további megszervezése, sofőröket beszervezve tovább csempészték őket **ország 2-be** (elsőfokú ítélet 31. oldal 5. bekezdés). A terheltek tudatában voltak annak, hogy az

általuk szállított személyek olyan migránsok, akik legálisan Magyarország határát nem léphették volna át, és ezen migránsoknak egy összehangoltan működő csoport tagjaként, ahhoz kapcsolódva nyújtottak segítséget a magyar államhatár jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez (elsőfokú ítélet 31. oldal 7. bekezdés).

- [11] A koszovói I. rendű terhelt sofőrként előbb a III. rendű, V. rendű és VI. rendű terhelteket vonta be, akik aztán - az I. rendű terhelt megbízásából - beszervezték további sofőrnek a IV. rendű, VII. rendű és VIII. rendű terhelteket.
- [12] A migránsok (vagy családtagjaik) az I. rendű terheltnek fizettek, aki pedig fizette a társait. A gépjárműveket a III. rendű terhelt biztosította. Az albán II. rendű terhelt a migránsokat debreceni szálláshelyükről kísérte és segítette tolmácsolással.
- [13] A 2014. október 22. és 2015. február 24. napjai között bonyolított I-XVII. pontbeli 17 transzportot szállító vagy azt felvezető gépjárművet vezette sofőrként, illetőleg más segítő közreműködést végzett - változó személyi felállásban - a III-VIII. rendű terhelt. A szállító és felvezető sofőrök egymással és (I-II. rendű terhelt) szervezőkkel folyamatos telefonkapcsolatban álltak, hogy jelezhessék az esetleges rendőri jelenlétet.
- [14] A IV. rendű terhelt közelebbi segítő közreműködése: 2015. február 21-én az I. rendű terhelt V. rendű terhelt közvetítette megbízása alapján, díjazása fejében sofőrként 3 koszovói migránst szállított **város 1-ből ország 2-be** (tényállás XVI. pont); 2015. február 24-én az I. rendű terhelt megbízása alapján, díjazása fejében, sofőrként 5 koszovói migránst szállított **város2**-ről ország 2 úti céllal, de **város 3** helységnél elfogásra kerültek - miként a másik transzporttal érintett sofőr V. rendű terhelt, segítő II. rendű terhelt és 5 koszovói migráns (tényállás XVII. pont).
- [15] A VI. rendű terhelt közelebbi segítő közreműködése: 2014. október 22-én az I. rendű terhelt VI. rendű terhelt közvetített megbízása és az I. rendű és VI. rendű terhelt instruálása alapján úgy, hogy a migránsokat a VI. rendű terhelt kísérte a III. rendű terhelt autójához, s közölte az úti célt és részesült díjazásban, az I. rendű terhelt díjazása fejében sofőrként a III. rendű terhelt 6 koszovói migránst szállított város 4-ből **ország 2-be**, ahol elfogásra kerültek (tényállás I. pont); 2015. február 7-én az I. rendű terhelt III. rendű terhelt közvetítette megbízása alapján, díjazása fejében a III. rendű és VI. rendű terhelt összesen 8 koszovói migránst szállított város 4-ből **város 5**re azzal a céllal, hogy onnan őket az V. rendű terhelt szállítsa tovább **ország 2-be**, amit az V. rendű terhelt és egy ismeretlen „francia mama” végzett el (tényállás XIII. pont).
- [16] A másodfokú bíróság - miután arra az elsőfokú bíróság nem tért ki - állapította meg, hogy helytálló az elkövetés idején hatályos Btk. alkalmazása, ugyanis az 2015. szeptember 15. napjától a módosító 2015. évi CXL. törvény 32. § (1) bekezdése alapján szigorúbb az embercsempészség valamennyi alakzatának (értsd: alap- és minősített esetek) büntetési tétele (másodfokú ítélet 20. oldal 3. bekezdés).
- [17] **II.** A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen - védője útján - a IV. rendű terhelt és a VI. rendű terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt.
- [18] A IV. rendű terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) 416. § (1) bekezdés b) és c) pontját, valamint utóbbihoz még a 373. § (1) bekezdés III.a) pontját megjelölve: a bünszervezetben elkövetés megállapítása és az indokolási kötelezettség megsértése miatt, a bünszervezetben elkövetés mellőzése, értelemszerűen bünszövetségben elkövetés, enyhébb végrehajtási fokozatú és végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés és B kategóriájú közúti járművezetéstől eltiltás büntetés kiszabása érdekében.
- [19] A IV. rendű terhelt, nem vitatta, hogy pénzért és tudva, hogy a migránsok a magyar határt engedély nélkül, meg nem engedett módon

kívánják átlépni, társtettesként elkövette az embercsempészás bűntettét. Csupán pénzsűkében vállalkozott erre és sofőrként emberi segítségre szoruló személyeket szállított.

- [20] Azonban a megállapított tényállásból nem állapíthatóak meg a bűnszervezetben elkövetés részletei (pl. a terheltek mikor és miként teremtettek kapcsolatot, hogyan kerültek egymással szervezett keretek közé, kinek mi volt a feladata, mi volt a bűnszervezet belső működése). A tényállás hiányos, és téves abban, hogy ő az I. rendű terhelt megbízásából követte el a bűncselekményt. Ő egyedül az V. rendű terhelttel állt kapcsolatban, aki nem közölte vele, hogy korábban már foglalkozott embercsempészéssel, csak az út kezdetekor kapta meg a személygépkocsit, míg a többi terheltet nem is ismerte. Nem kifogásolta, hogy egyetlen cselekmény is elegendő lehet a bűnszervezetben elkövetés megállapításához, de ő - szemben a bíróságok álláspontjával és a 4/2005. BJE büntető jogegységi határozat tudattartalom vizsgálatának előírásával - nem ismerte fel a bűnszervezet tárgyi ismérveit, a hosszabb időre szerveződést, az összehangolt működést.
- [21] A bíróságok a bűnszervezetet érintően nagyobb részében megsértették az indokolási kötelezettségüket. A hiányos tényállással párosuló indokolás távoli következtetései nem alapozzák meg a bűnszervezetben elkövetést.
- [22] A VI. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványt nyújtott be a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontja megjelölésével: a bűnösség törvénysértő megállapítása miatt, felmentés, másodlagosan a bűnszervezetben elkövetés megállapítása miatt, annak mellőzése és enyhébb büntetés kiszabása érdekében.
- [23] A VI. rendű terhelt védője szerint kétséget kizáró módon nem bizonyított a VI. rendű terhelt bűnössége. A VI. rendű terhelt soha nem végzett személyszállítást külföldre, ezért hiányzik a szándékosság mindkét alakzata. A VI. rendű terhelt - a tényállás XIII. pontját érintve - az adott személyek város 6-ra szállításakor nem gondolta (nem tudta), hogy bűncselekményt követ el, mert taxisofőrként tőle nem várható el az utasok úti okmányainak ellenőrzése és jogszerű Magyarországon tartózkodásának megállapítása. Nem tudta, hogy a szállított külföldiek zöldhatáron átjutottak-e, valamint azt sem, hogy az őt egy család szállítására kérő III. rendű terhelt esetleg régóta, szervezeten foglalkozik-e külföldiek szállításával. Ekként nem ismerhette fel a bűnszervezet tárgyi ismérveit sem.
- [24] A VI. rendű terhelt védője kifogásolta a kiszabott büntetést és büntetékiszabást. Szerinte nem értékelt enyhítő körülmény a VI. rendű terhelt eljárás során megromlott szívkatéterezésig jutó egészségi állapota, továbbá segítette a hatóságok munkáját és megélhetését veszélyezteteti a korlátozás nélküli közúti járművezetéstől eltiltás.
- [25] A Legfőbb Ügyészség a BF.508/2018/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványokat részben a törvényben kizártnak,

részben alaptalannak találta.

- [26] A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapján vizsgálható, eltérő tényállásra alapítottan nem támadható. Ugyanakkor a felülvizsgálati indítványok részben éppen a tényállás megalapozottságát, a bíróságok bizonyítéktértékelését kifogásolják, valamint a VI. rendű terhelt védője eltérő tényekre alapította a jogi álláspontját, ami a törvényben kizárt.
- [27] Az irányadó tényállás maradéktalanul tartalmazza a IV. rendű és VI. rendű terhelt bűnösségét, a cselekmény minősítését és a bünszervezetben elkövetés megállapítását megalapozó tényeket. Ezért a IV. rendű terhelt esetében a bünszervezetben elkövetés, a VI. rendű terhelt esetében a bűnösség és a bünszervezetben elkövetés vitatása alaptalan. Anyagi jogi törvénysértés hiányában pedig a büntetés önmagában nem támadható.
- [28] Alaptalan a IV. rendű terhelt részéről az indokolási kötelezettség megsértésének állítása, mert annak a bíróságok eleget tettek.
- [29] A Legfőbb Ügyészség ún. feltétlen (abszolút) eljárási szabálysértést nem észlelve indítványozta a megtámadott határozat tanácsulésen történő hatályában fenntartását a IV. rendű és VI. rendű terhelt tekintetében.
- [30] A IV. rendű terhelt és védője, valamint a VI. rendű terhelt nem tett észrevételt. A VI. rendű terhelt védője az észrevételében megismételte a felülvizsgálati indítványában foglaltak lényegét. Ezt meghaladóan tévesnek látta, hogy nincs lehetőség a bíróságok bizonyítékokat értékelő tevékenységének a vitatására, mert ez - miként a bűnösség és a minősítés - is anyagi jogi kérdés.
- [31] **III.** A IV. rendű terhelt és a VI. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványai nem alaposak.
- [32] 1. A felülvizsgálati indítványokat a korábbi Be. hatálya alatt nyújtották be. Időközben - 2018. július 1. napjától hatályba lépett - a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.), ezért a Kúria a Be. 868. § (1) bekezdése értelmében főszabályként az új büntetőeljárási törvényt alkalmazta.
- [33] 2. A IV. rendű terhelt szerint a bíróságok megsértették az indokolási kötelezettségüket.
- [34] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja, illetőleg a korábbi Be. 373. § (1) bekezdés III.a) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha - többek között - a bűnösség megállapítása tekintetében a bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan.
- [35] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában utalt Be. 608. § (1) bekezdésében már nem szerepel a felülvizsgálati okok között az indokolási kötelezettség megszegése.
- [36] A korábbi jogszabály alapján előterjesztett panasz, felülbírálati indítvány, fellebbezés vagy egyéb indítvány elbírálását e törvény hatálybalépése után a nyomozó hatóság, az ügyészség, illetve a bíróság mellőzi, és erről az előterjesztőt tájékoztatja, ha e törvény alapján nincs helye panasz, felülbírálati indítvány, fellebbezés vagy egyéb indítvány előterjesztésének, vagy annak címzettje e törvény alapján nem jogosult a döntésre [Be. 870. § (3) bekezdés].

- [37] A Kúria ezért mellőzte a IV. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa ezen részének elbírálását.
- [38] 3. A VI. rendű terhelt védője támadta a VI. rendű terhelt bűnösségének megállapítását.
- [39] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor [korábbi Be. 416. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat].
- [40] Ezen nem változtatott az új büntetőeljárási törvény. A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen (Be. 648. § a) pont) felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont].
- [41] A felülvizsgálat azonban olyan rendkívüli jogorvoslat, amelynek csak a Be. 649. §-ában tételesen felsorolt okokból van helye, a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi kifogás lehetőségét biztosítja, azaz nem nyitja meg a ténybeli sérelmezés lehetőségét.
- [42] A felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható [Be. 650. § (2) bekezdés]. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó [Be. 659. § (1) bekezdés]. A jogkövetkeztetések helyessége tehát - továbbra is - kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [43] A tényállás irányadósága azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Ennek megfelelően a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Ide értendő a bizonyítási indítványok elutasítása is, mert azok indokoltságát a bíróság vizsgálat tárgyává teszi, ám szükségtelennek találja a tényállás tisztázásához. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a - minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül - kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.
- [44] A VI. rendű terhelt védője azonban kifejezetten az irányadó tényállást, valamint a bíróságok bizonyítékértékelését kifogásolta, aminek felülvizsgálati eljárásban nincs helye. Ezért a Kúria figyelmen kívül hagyta a VI. rendű terhelt védőjének vonatkozó érveit, azokat nem vizsgálta.
- [45] Az előbb rögzítettek alapján a VI. rendű terhelt védője az észrevételében fogalmi tévedéssel állította, hogy a bizonyítékok értékelése felülvizsgálati indítvánnyal vitatható. Ezt a Be. már idézett 659. § (1) bekezdése immár tételes szabállyal zárja ki. Arról nem is beszélve, hogy a bizonyítékok értékelése kifejezetten eljárásjogi, és nem anyagi jogi kérdés.
- [46] A Kúria jelzi, hogy a VI. rendű terhelt védője az irányadó tényállás XIII. pontját érintően értelmezhetetlenül város 6-ba szállítást állított, holott abban az áll, hogy a VI. rendű terhelt város 4-ből **város 5-be** szállította a migránsokat.
- [47] A VI. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványából a bűnösség tényállás tilalmazott támadásán keresztüli vitatása a törvényben kizárt.
- [48] 4. A IV. rendű terhelt és a VI. rendű terhelt védője szerint a bünszervezetben elkövetés törvénysértő megállapítása folytán a bűncselekmények minősítése törvénysértő, s ezáltal törvénysértő a kiszabott büntetés is.
- [49] A bünszervezetben elkövetés nem esik a bűncselekmény minősítésének

körébe. Ettől függetlenül a bűnszervezetben elkövetés megállapítása büntető anyagi jogi kérdés azzal, hogy a büntetéskiszabás során bír jelentőséggel. Ezért téves a bűnszervezetben elkövetés törvénysértő megállapítására a minősítés körében megvalósult anyagi jogi szabálysértésként hivatkozás.

- [50] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki.
- [51] Ezen nem változtatott az új büntetőeljárás törvény. A bíróság jogerős ügydöntő határozata (Be. 648. § a) pont) ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a Btk. - minősítésen túli - más szabályának megsértésével szabott ki törvénysértő büntetést [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulat ba) alpont].
- [52] A Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja alapján bűnszervezet: három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.
- [53] Ez egy az egyben így volt szabályozott a korábbi Btk. 137. § 8. pontjában is.
- [54] Ennek jelentősége van, mert azt, hogy mit értünk bűnszervezeten és bűnszervezetben elkövetésen, az ítélkezési gyakorlat már kellően kimunkálta. Értelmezte a 4/2005. BJE büntető jogegységi határozat, továbbá számos döntés került közzétételre a Bírósági Határozatok című kiadványban.
- [55] A bűnszervezet idézett fogalom-meghatározását is a valódi tartalma szerint kell kezelni, mert egyfelől ennyi, és másfelől nem több. Nem arról van szó, hogy e fogalmat elnagyoltan és sommásan szabályozták, hanem arról, hogy a bűncselekmény bűnszervezetben elkövetésének megállapításához a törvényi követelményeken túlmenő többletkövetelmény nem szükséges (BH 2008.139.II.), „a fogalmi ismérvek törvényi meghatározása kimerítő, azok más ismérvekkel nem bővíthetők” (uo. indokolás).
- [56] Nincs olyan törvényi követelmény, hogy pl. formalizált belső hierarchia érvényesüljön alá- és fölérendeltséggel, parancsrendszerrel, konspiratív kapcsolattartással, a hatóságok felé egységes fellépéssel - a bűnszervezetnek nem törvényi kritériuma a hierarchikus kapcsolat (BH 2016.234.II.).
- [57] Nem támasztható a törvényben meghatározottakon túlmenő olyan többletkövetelmény sem, hogy a bűnszervezet ismérve a bűncselekmények elkövetéséből származó haszonszerzés (profitszerzés) általi motiváltság. Ezen ismérv előírásának hiánya nyilvánvalóan abból ered, és azért helyes, mert létezhet haszonszerzés által nem motivált bűnszervezet is. Ilyen lehet, ha az pl. emberek életére tör politikai, faji, vallási, származási vagy egyéb indítók alapján. Bűnszervezet esetében a motívum és a cél haszonszerzésre irányultság nélkül is egybeeshet.
- [58] A Legfelsőbb Bíróság akkor, amikor kimondta, hogy a bűnszervezetben elkövetés megállapításához a törvényi követelményeken túl többletkövetelmény nem szükséges, kifejezetten utalt a bűnös profitszerzés célzatára (BH 2008.139.II.).
- [59] A Legfelsőbb Bíróság ugyanezen döntésének indokolásában ekként foglalt állást: a bűnszervezettel kapcsolatos nemzetközi jogi aktusok közvetlen belső alkalmazása nem megengedett, nem elfogadott, azok csak a belső jogalkotásra lehetnek hatással, jelenthetnek szabályozási

kötelezettséget. Nem része tehát a törvényi fogalomnak a jogtalan vagyoni haszonszerzés célzata, a „bűnös profitszerzés” vagy az erre való törekvés.

- [60] Ennek az álláspontnak azért van jelentősége, mert - a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjához a törvényjavaslat miniszteri indokolása is idézi - az Európai Unió Tanácsának 2008/841/IB kerethatározat 1. Cikk 1. pontja szerint: a bűnszervezet „olyan, kettőnél több személyből álló, hosszabb időre létrejött szervezett csoport, amely összehangoltan működik, és amelynek célja az, hogy legalább négy évig terjedő szabadságvesztéssel vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel vagy annál szigorúbb szankcióval büntetendő bűncselekményeket kövessen el közvetlen vagy közvetett pénzügyi vagy egyéb anyagi haszonszerzés érdekében.”
- [61] A korábbi Btk. és az annak szabályozását átvevő Btk. két ponton is eltér ettől: egyrészt a „legalább négy évig terjedő” elem helyébe az „öt évi vagy ezt meghaladó” kitétel került, valamint elhagyta az „anyagi haszonszerzés” feltételét. Mindkettő nyilvánvaló törvényalkotói döntés. Az anyagi haszonszerzésre (bűnös profitszerzésre) irányultság elhagyása pedig semmiben sem érinti a bűnszervezet kérdését, mert ezáltal ha van ilyen irányultság, ha nincs, a bűnszervezetben elkövetés megállapítható. Vagyis teljességgel közömbös, hogy - jelen esetben a IV. rendű és VI. rendű terheltet, valamint társaikat - vezette-e ilyen irányultság, illetőleg részesült-e a közreműködésével elkövetett bűncselekményekkel szerzett haszonból.
- [62] A Kúria megjegyzi, hogy a Maastrichti Szerződés (Szerződés az Európai Unióról) 34. § cikk (2) bekezdés b) pontja értelmében a Tanács „kerethatározatokat fogadhat el a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közvetítése céljából. A kerethatározatok az elérendő célokat illetően kötelezőek a tagállamokra, azonban a forma és az eszközök megválasztását a nemzeti hatóságokra hagyják. A kerethatározatoknak nincs közvetlen hatálya.”
- [63] Egyébiránt a bűnszervezetnek, illetőleg ezen belül a IV. rendű és VI. rendű terhelteknek, valamint társaiknak volt anyagi motivációja, mert az I. rendű terhelt mozgatta migráns-szállítással - ellenkező adat hiányában - nem is lehetett más felismerhető és ésszerű célja, mint a vagyoni haszonszerzés. Vagyoni haszonhoz jutott a IV. rendű és VI. rendű terhelt, vagyoni haszon fejében vett részt az elkövetésben.
- [64] A vagyoni haszonszerzés végett történő elkövetést a bíróságok - helyesen - az embercsempészség minősített eseteként értékelték, ami jól mutatja, hogy az embercsempészségre irányuló bűnszervezetnek sem fogalmi eleme a bűnös profitszerzés.
- [65] A IV. rendű terhelt és a VI. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványában szerepelt a bűnszövetségben megállapíthatóság kérdése.
- [66] A korábbi Btk. 137. § 7. pontja alapján bűnszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bűnszervezet.
- [67] Ezt ugyanígy szabályozza a Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontja is.
- [68] A bűnszervezet és a bűnszövetség viszonyrendszere világos: ha bűnszervezet jön létre, a bűnszövetség megállapítása szóba sem jöhet. Márpedig a bűnszövetséghez képest jelentős többletfeltételre van szükség. Többletfeltétele, hogy nem legalább két, hanem legalább három személy alkotja; hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport; amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

- [69] A bűnszervezet „nem bűnözők pusztja szövetsége vagy az elkövetett bűncselekmények kumulációja. Az elkövetési alakzat veszélyessége abból fakad, hogy a bűnszövetség a tagoktól elkülönülő, önálló hatalmi entitássá válik, amely káros hatásait így tartósan és széles körben képes kifejteni. A bűnszervezetben történő elkövetés ezért az államtól a társadalom fokozottabb és hatékonyabb védelmét kívánják meg.” {3031/2017. (III.7.) AB határozat [71]}.
- [70] Midőn az alapügyben eljáró bíróságok a bűnszervezet megléte és a bűnszervezetben elkövetés megállapítása mellett döntöttek, az egyúttal kézenfekvő módon jelenti – habár implicit módon – a bűnszövetség meglétének és a bűnszövetségben elkövetésnek az elvetését.
- [71] A IV. rendű terhelt és a VI. rendű terhelt védője magának a bűnszervezet létrejöttét és működését, illetőleg a bűnszervezetben elkövetés megállapíthatóságát vitatták.
- [72] Célszerű megismételni, hogy a jogkövetkeztetések helyessége – továbbra is – kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható. Ugyanis a IV. terhelt és különösen a VI. rendű terhelt védőjének ellenérvei több elemében az irányadó tényállásba ütköznek.
- [73] Az irányadó tényállás ellenében állították, hogy a bűnszervezet egyes fogalmi elemei hiányoztak.
- [74] A támadott alapítéletben foglalt tényállásból világosan kitűnik: a bűnszervezet tagjai az I-IX. rendű terheltek. Közülük a szlovén IX. rendű terhelt feladata volt a migránsok szerb-magyar államhatáron át Magyarországra bejuttatása (becsempészés). A migránsok továbbszállítását (kicsempészését) a szlovén IX. rendű és a koszovói I. rendű terhelt szervezte egymással egyeztetve. A bűnszervezetet a koszovói I. rendű terhelt koordinálta, összehangolta és irányította, megszervezte sofőrök beszerzésével a migránsok további útját. A koszovói I. rendű terhelt sofőrként előbb a III. rendű, V. rendű és VI. rendű terhelteket vont be, akik aztán – az I. rendű terhelt megbízásából – beszervezték további sofőrnek a IV. rendű, VII. rendű és VIII. rendű terhelteket. A migránsok (vagy családtagjaik) az I. rendű terheltnak fizettek, aki pedig fizette a társait. A gépjárműveket a III. rendű terhelt biztosította. Az albán II. rendű terhelt a migránsokat város 4 szálláshelyükről kísérte és segítette tolmácsolással.
- [75] A bűnszervezetnek tehát mindvégig megvolt a törvényben megkövetelt három, sőt annál több, kilenc tagja.
- [76] A bűnszervezet hazai tagjai közül a IV. rendű terhelt tisztán végrehajtói (szállító), míg a VI. rendű terhelt részben végrehajtói (szállító), részben lebonyolító szerepet játszott. A bűnszervezet adott időben (tényállási pontonként) nem összlétszámában volt jelen, de a bűnszervezethez esetileg kapcsolódó személyeket érintően sem szükséges feltétel, hogy közöttük valamiféle formalizált személyi alá- és fölérendeltség, hierarchia legyen, azaz akár egy sorban is elhelyezkedhetnek.
- [77] A Legfelsőbb Bíróság már megállapította, hogy a bűnszervezet törvényi fogalom-meghatározásából egyértelmű: a csoport minimális létszámának meghatározottsága, szervezettsége, összehangolt működése lényegileg ténykérdés, míg a szervezett működés hosszabb időtartamára és a csoport céljára a tényállás értékelésével lehetséges következtetést vonni (BH 2008.139. indokolás).
- [78] A bűnszervezet létrejötte és működése tényként került rögzítésre a felülvizsgált ítéletben.
- [79] A jelen ügyben jelentős kérdés, hogy a bűnszervezetben elkövetés megállapítható-e a IV. rendű és VI. rendű terhelt egyaránt kétszeri migránsokat segítő cselekvősége kapcsán.

- [80] Erre az ítélkezési gyakorlat már megadta a választ.
- [81] A bűnszervezet törvényi fogalmának nem része akár egyetlen bűncselekmény befejezett elkövetése vagy megkísérlése sem, a törvény az ott írt súlyú vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetését, mint szervezeti célt tételezi a fogalom részeként, s nem követeli meg e bűncselekmények tényleges megvalósítását (EBH 2007.1677.III.). A bűnszervezetben elkövetett embercsempészség megállapításához az egyetlen alkalommal történt közreműködés is elegendő lehet, feltéve, hogy az elkövető tisztában van azzal, hogy az illegális határátlépők eredményes segítése - célba juttatása - csak bűnöző csoportok szervezett együttműködése révén történhet meg (EBH 2006.1385.II.).
- [82] Az irányadó tényállás alapján a IV. rendű és VI. rendű terhelt, valamint társaik egyaránt tudták, hogy az illegális határátlépők **ország 3**ből indultak, **ország 4-en** áthaladva jutottak Magyarországra, és céljuk az **ország 2-be** történő illegális bevándorlás volt. Ennek ismeretében szükségképpen tisztában voltak azzal is, hogy a szállításuk, menet közben való elszállásolásuk és ellátásuk, több országhatáron való átjuttatásuk csak bűnöző csoportok szervezett együttműködése révén történhet meg, s azzal is, hogy ilyen szervezetet nem egyetlen csoport célba juttatása végett hoznak létre. A bűnszervezetben való bűnelkövetés a cselekmények tárgyi ismérése, ezért ha azzal az elkövető az elkövetéskor tisztában volt, akkor egyetlen közreműködése is bűnszervezetben elkövetett bűncselekménynek minősül.
- [83] Egy ilyen határokon túl nyúló módon összeállt bűnszervezet esetében a IV. rendű és VI. rendű terhelt részéről vitatott hosszabb időre szervezettség és összehangolt működés eleve szükségszerűség, ennek hiányában sem rövidebb, sem hosszabb távon eredményesen nem funkcionálhat.
- [84] „Az »összehangolt működés« tartalmát tekintve nem más, mint a benne cselekvő személyek egymást erősítő hatása. Ugyanakkor [...] az összehangoltság meglétének (természetéből adódóan) nem feltétele a bűnszervezetben cselekvők közvetlen kapcsolata, a más cselekvések, illetve a más cselekvők kilétének konkrét ismerete" (4/2015. BJE büntető jogegységi határozat indokolás IV. pont).
- [85] Ily módon nem bír jelentőséggel a IV. rendű terhelt azon hivatkozása, hogy ő csak az V. rendű terhelttel volt kapcsolatban, aki nem mondta neki, hogy már korábban is foglalkozott embercsempészséggel, s más terhelteket nem is ismert. A VI. rendű terhelt védőjének - a VI. rendű terhelt bűnössége körében már megállapítva - eleve az irányadó tényállásba ütközött, s annak megkerülésével állította, hogy a VI. rendű terhelt mit sem tudó taxiként szállította a külföldieket belföldre.
- [86] A már szóba hozott tudattartalmat érintve a Kúria eljáró tanácsának álláspontja - támaszkodva a Bfv.II.1256/2015/5., Bfv.II.1424/2015/9., Bfv.II.1643/2015/4. és Bfv.II.1358/2016/6. számú határozataiban már kifejtettekre - a következő:
- [87] Abból indult ki, hogy - miként az előbbieken már rögzítette - a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényálláshoz tartozónak kell tekinteni a jogerős határozat indokolása bármely részében szereplő minden ténymegállapítást, amely az elbírált bűncselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős (EBH 2013.B.2. ind., BH+2014.9.388.I., BH 2013.237., BH 2013.53., BH 2006.392.).
- [88] Az ítéleti tényállás személyi és történeti részében rögzített ténymegállapítások nem kizárólag fizikai jellegű külső történések, de ún. belső történések, tudati tények is lehetnek (BH 2005.167.).

A tudattartalom ténybeli megállapítása lehet a tényállás része, ezért a tudati tények a felülvizsgálati eljárásban nem vitathatóak (BH 2011.3.).

- [89] Egyfelől a tényből tényre vont következtetés is tény, másfelől a jogkövetkeztetésnek is ténybeli alapon kell nyugodnia - akkor is, ha a jogkövetkeztetés közvetlenül egy vagy több megállapított tényből került levonásra. (Ellenkező esetben a jogkövetkeztetés, mint tudati tény nem is volna kontrollálható.) Ebből pedig az következik, hogy - mivel az ítéleti tényállás részei lehetnek a tudati tények is - amennyiben az irányadó tényállás egyidejűleg akár primer, akár sekunder tényként és értelemszerűen jogkövetkeztetésként is tartalmazza az elkövető cselekvésével kapcsolatos tudati tényeket, akkor ezekre is érvényesül a támadhatatlanság szabálya.
- [90] A Bfv.II.1256/2015/5. számú határozat vonatkozó része (a tényállás részévé tett tudati tények kapcsán „a vitathatóság csak akkor eshet el, amennyiben a szűkebb értelemben vett tényállásba [korábbi Be. 258. § (3) bekezdés c) pont] tartozó külső, a külvilágban megjelenő tényekből, életbeli jelenségekből a belső tények valóban következnek”) ennek nem mond ellent.
- [91] A Kúria megállapította, hogy a tényállás részévé tett tudattartalom a jelen esetben is támadhatatlan. Különös tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tudati tények messzemenőig megfelelésben állnak az ugyancsak rögzített külső történésekkel.
- [92] Valamely tudati elem, tudati tény beépítése a ténymegállapítások sorába - ha nem is követelmény, de - elfogadható a bíróságok részéről. A lényeg az, hogy a szűkebb értelemben vett történeti tények és a beépített tudati tény között kétségtelenül fennálló organikus (szerves) kapcsolódás legyen. Ha nem bomlik meg a történeti tények és a beépített tudati tény kapcsolódásának szerves kapcsolata, kifogás nem tehető.
- [93] A jelen ügyben az alapítélet tényállásában rögzített történeti tényekből aggálytalan következtetés vonható a rögzített tudati tényekre. Éppen e tudati tények közvetítik azt, hogy min alapul és miért helyes a bünszervezet megállapítása. Az alapítélet ily módon ésszerű organikus (szerves) egységet mutató ténymegállapításokat tartalmaz.
- [94] Az elsőfokú bíróság, majd a másodfokú bíróság elvégezte a 4/2015. BJE büntető jogegységi határozat II. pontjában előírt, az indokolás IV. pontjában körülírt vizsgálatot [a (korábbi) Btk. 98. § (1) bekezdése akkor alkalmazható, ha az elkövető tudata a bünszervezet (korábbi) Btk. 137. § 8. pontjában meghatározott tárgyi ismérveit átfogja].
- [95] A jelen ügyben a bünszervezeten belül az összehangoltságot jól tükröző feladat-megosztás érvényesült: volt irányító (elsődlegesen az I. rendű terhelt, amiben részt vett a IX. rendű terhelt is) és volt végrehajtó (tisztán a IV. rendű terhelt) és egyszer végrehajtó, egyszer lebonyolító (a VI. rendű terhelt).
- [96] Az irányadó tényállásból kitűnik, hogy a bünszervezet külföldi és magyar tagjai az egyes részfeladatok elvégzésével precízen koordinálták a migránsok illegális Magyarországra juttatását, és a **ország 2-be** szállítás folyamatát csak rendőri intézkedés szakította meg.
- [97] Teljesült tehát a törvényben megkívánt hosszabb időre szervezett, összehangolt működés feltétele.
- [98] A bünszervezet célja világos, hasznot húzni az illegális migráció elősegítéséből. A bünszervezet tagjainak nem a bünszervezet által elkövetett bűncselekmény büntetési tétele, hanem az annak alapjául szolgáló tények ismeretében kell lennie.
- [99] A bünszervezetben elkövető tudatának nem is kell átfognia az általa elkövetett bűncselekmények büntetési tételének pontos ismeretét, mert ez ún. objektív büntethetőségi feltétel, amely független az elkövető tudatától (Magyar Büntetőjog I-III. - Kommentár a gyakorlat számára, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Budapest, a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjához, a bünszervezet fogalmához).
- [100] Az elvileg bármely szándékos bűncselekményhez kapcsolható bünszervezet célja nem azonos az egyes bűncselekmények törvényi tényállásában szabályozott és az aktuális tudattartalomban

tükröződő célzattal, következésképpen a megkívánt szándékosságon belül annak mindkét alakzata (Btk. 7. §) 1. fordulat: egyenes szándék, 2. fordulat: eshetőleges szándék) megalapozhatja a bűnszervezetben elkövetés megállapíthatóságát. Az irányadó tényállásból ennek ellenére sem olvasható ki, hogy akár a IV. rendű, akár a VI. rendű terhelt mindössze eshetőleges szándékkal vett volna részt az elkövetésében. Ellenkezőleg, csakis az egyenes szándékkal elkövetésnek van ténybeli alapja.

- [101] Tehát a bűnszervezet céljára vonatkozó feltétel is teljesült.
- [102] A segítségnyújtás az embercsempészás elkövetési magatartása. Nyilvánvalóan a segítségnyújtás körébe tartozik az illegális határátlépők országon belüli szállításának megszervezése és tényleges szállítása is. Ebben pedig részt vett a IV. rendű és a VI. rendű terhelt, valamint a társaik is.
- [103] Elvi határozat mondta ki, hogy az embercsempészás elkövetési magatartása segítségnyújtás, vagyis a törvény által tettességgé nyilvánított bűnszegély, s ezért e büntettet tettesként követi el az, aki a külföldről érkező illegális határátlépők szándékának és úti céljának ismeretében vesz részt e személyek elszállításában, ellátásában azért, hogy végül másik országba illegálisan bevándorolhassanak (EBH 2006.1385.I.).
- [104] Ily módon a bíróságok helyesen állapították meg, hogy a IV. rendű és VI. rendű terhelt, valamint társaik egyaránt társtettesek [Btk. 13. § (3) bekezdés]. A ténylegesen nyújtott segítség folytán a cselekvőség az embercsempészás törvényi tényállásába illeszkedett, mégpedig maradéktalanul, ekként az elkövetési magatartások nem minősülhetnek sem kísérletnek [Btk. 10. § (1) bekezdés], sem előkészületnek [Btk. 11. § (1) bekezdés, Btk. 353. § (6) bekezdés], egyik terhelt tekintetében sem.
- [105] 5. A IV. rendű terhelt és a VI. rendű terhelt védője kifogásolta a kiszabott büntetést és magát a büntetéskiszabást.
- [106] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat ba) alpontjának szabályozása megegyezik a korábbi Be. 416. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulatában foglaltakkal. Ekként alkalmazhatóak az adott körben korábban kimunkált döntések.
- [107] A kiszabott büntetés önmagában nem támadható. Erre nézve az ítélkezési gyakorlat következetes. Ha a felülvizsgálattal érintett cselekmények vonatkozásában anyagi jogszabálysértés nincs, a büntetés önálló vizsgálatára az 1998. évi XIX. törvény 416. § (1) bekezdés b) pontja nem biztosít lehetőséget (EBH 2011.2387.). A 2018. július 1. napja utáni helyzetben ugyanez értendő a 2017. évi XC. törvény 649. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat ba) alpontjára.
- [108] Továbbá a kiszabott büntetés csak akkor tekinthető törvénysértőnek, és esne felülvizsgálat alá, ha az - a minősítésen túl - a büntető anyagi jogi törvény valamely mérlegelést nem tűrő, azaz parancsoló jellegű rendelkezésébe ütközve volna a nemében és/vagy mértékében törvénysértő (BH 2012.239., BH 2005.337., BH 2016.264.II.).
- [109] Ilyen törvénysértésre sem a IV. rendű terhelt, sem a VI. rendű terhelt védője nem hivatkozott, s ilyen törvénysértést a Kúria sem észlelt.
- [110] A büntetéskiszabás sem képezheti önmagában a felülvizsgálat tárgyát, így az sem, hogy a bíróságok a büntetéskiszabás során a büntetés célját, a büntetéskiszabás elveit, illetőleg a büntetéskiszabás során értékelhető (súlyosító, enyhítő) tényezőkről szóló 56. BK véleményt miként veszik figyelembe (BH 2005.337.III. - korábbi hivatkozások aktualizálásával).
- [111] E helyütt kiemelendő, hogy ha nincs anyagi jogi szabálysértés, akkor elesik a kiszabott büntetés és a büntetéskiszabás önmagában vett vizsgálhatósága.
- [112] A IV. rendű terhelt és a VI. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványai a kiszabott büntetés mértékére és a büntetéskiszabására vonatkozó részében a törvényben kizártak.
- [113] 6. A Kúria a Be. 656. § (3) bekezdése alapján hivatalból elvégzett vizsgálata során hatályon kívül

helyezést megalapozó ún. feltétlen (abszolút) eljárási szabálysértést nem észlelt.

Az indítványok elvi tartalma

- [114] A bűnösség törvénysértő megállapítása. A bünszervezetben elkövetés megállapítása következtében a bűncselekmény törvénysértő minősítése folytán törvénysértő büntetés kiszabása.

A döntés elvi tartalma

- [115] A felülvizsgálati indítványok nem alaposak. A bünszervezet megléte és a bünszervezetben elkövetés megállapítása törvényes.

I. A bünszervezetben elkövetés nem esik a bűncselekmény minősítésének körébe, az esetleges törvénysértő megállapítása a büntetéskiszabására vonatkozó büntető anyagi jog - minősítésen túli - egyéb szabályának a megsértéseként bírálendő el.

II. A bünszervezetben elkövetés megállapíthatóságának a feltételeit a büntető anyagi jog kimerítően határozza meg. Ezt meghaladó szempontok nem vehetőek figyelembe.

III. Az Európai Unió Tanács 2008/841/IB kerethatározatának 1. Cikk 1. pontja szerinti bünszervezet-fogalom a magyar jogalkalmazáson nem kérhető számon, mert a Maastrichti Szerződés (Szerződés az Európai Unióról) 34. § cikk (2) bekezdés b) pontja alapján a kerethatározatok az elérendő célokat illetően kötelezőek a tagállamokra, azonban a forma és az eszközök megválasztását a nemzeti hatóságokra hagyják. A kerethatározatoknak nincs közvetlen hatálya.

Záró rész

- [116] A kifejtettek értelmében a Kúria - a Be. 660. § (1) bekezdés főszabálya alapján tanácsulésen, a Be. 655. § (1) bekezdés főszabálya szerinti összetételben eljárva - a IV. rendű terhelt és a VI. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, és a támadott határozatot a IV. rendű és VI. rendű terhelt tekintetében nem ügydöntő végzéssel hatályában fenntartotta [Be. 662. § (1) bekezdés].

- [117] A Kúria szükségszerűen utalt a Be. 662. § (1) bekezdésére. Az (1) bekezdés egyedül szóba jöhető a) pontja szerint ha a felülvizsgálni indítványozott ügydöntő határozat a jogszabályoknak megfelel, akkor azt a Kúria hatályában fenntartja. Ez a szabályozás viszont figyelmen kívül hagyja, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványhoz kötött: a jogerős ügydöntő határozatot - a jelen ügyben közömbös (6) bekezdésben meghatározott kivétellel - csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül [Be. 659. § (5) bekezdés]. A büntető anyagi jog - minősítésen túli - más szabályának megsértése nem történt, így amiatt törvénysértő büntetés sem lett kiszabva, s nem bizonyultak alaposnak a felülvizsgálati indítványok, de ezt meghaladóan érdemben vizsgálható kifogás nem volt. Ezért a megtámadott határozatot egyebekben - leszámítva az ún. feltétlen (abszolút) eljárási szabálysértések hivatalból kötelező [Be. 659. § (6) bekezdés] felülbírálatát - nem is vizsgálhatta. Vagyis egyebekben a hatályában fenntartás valójában az ún. feltétlen (abszolút) eljárási szabálysértések és az egyebekben való vizsgálódás hiányán alapul. A korábbi Be. 426. § szabályozása helyesebb volt, mert a hatályában fenntartást ahhoz rendelte, amikor a felülvizsgálati indítványnak a Kúria nem adott helyt.

[118] A Be. 653. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás szabályait az e Fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A harmadfokú bíróság határozatával szemben viszont a Be. nem biztosítja a fellebbezés lehetőségét, s attól eltérő rendelkezést a Be. XC. Fejezete sem tartalmaz. A végzés ellen tehát nincs helye fellebbezésnek. Felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulata zárja ki. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig rögzíti, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2018. november 7.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Feleky István s.k.
előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő